

Greiðslujöfnuður við útlönd og erlend staða þjóðarbúsins á þriðja ársfjórðungi 2013

Á vef Seðlabanka Íslands hafa nú verið birt bráðabirgðayfirlit um greiðslujöfnuð við útlönd á þriðja ársfjórðungi 2013 og um stöðu þjóðarbúsins í lok ársfjórðungsins.¹

Viðskiptajöfnuður mældist hagstæður um 53,9 ma.kr. á ársfjórðungnum samanborið við 9,3 ma.kr. óhagstæðan jöfnuð fjórðunginn á undan. Afgangur á vöruskiptum við útlönd var 21 ma.kr. en afgangur af þjónustuviðskiptum var 46 ma.kr. Jöfnuður þáttatekna var neikvæður um 13,2 ma.kr. Viðskiptajöfnuður án áhrifa innlánsstofnana í slitameðferð var hagstæður um 62,5 ma.kr. samanborið við hagstæðan jöfnuð er nam 2,6 ma.kr. fjórðunginn á undan.

Halli á þáttatekjum er eins og áður að miklu leyti vegna innlánsstofnana í slitameðferð. Reiknuð gjöld vegna þeirra námu 16,2 ma.kr. og tekjur um 7,6 ma.kr. Neikvæð áhrif innlánsstofnana í slitameðferð á þáttatekjujöfnuð nema 8,6 ma.kr. Jöfnuður þáttatekna án áhrifa þeirra er því óhagstæður um 4,6 ma.kr.

Erlendar eignir þjóðarbúsins námu 4.734 ma.kr. í lok ársfjórðungsins en skuldir 12.380 ma.kr. Hrein staða við útlönd var því neikvæð um 7.646 ma.kr. og lækka nettóskuldir um 175 ma.kr. á milli ársfjórðunga. Að frátöldum innlánsstofnunum í slitameðferð námu eignir þjóðarbúsins 2.738 ma.kr. og skuldir 2.992 ma.kr. og Hrein staða var þá neikvæð um 254 ma.kr. og lækka nettóskuldir um 127 ma.kr. ma.kr. á milli ársfjórðunga.

Breytingar á aðferðafræði á næsta ári

Seðlabanki Íslands fylgir alþjóðlegum stöðlum við uppgjör á greiðslujöfnuði og erlendri stöðu þjóðarbúsins. Á næsta ári verður breyting á aðferðafræðinni þegar tekin verður upp sjötta útgáfa staðalsins *Balance of Payments and International Investment Position Manual* en stuðst hefur verið við fimmtu útgáfuna frá árinu 1996. Á sama tíma munu aðrar þjóðir á evrópska efnahagssvæðinu innleiða hinn nýja staðal. Fyrstu tölur samkvæmt nýrri aðferðafræði, fyrir fyrsta ársfjórðung 2014, verða birtar í byrjun júní. Með nýju útgáfunni munu eiga sér stað breytingar á framsetningu hagtalnanna auk þess sem að helstu skilgreiningar og hugtök breytast til samræmis við þjóðhagsreikninga. Meðal nýmæla er nýr flokkur eigna og skulda,

¹ Sjá Hagtölur á <http://www.sedlabanki.is>

lífeyris og tryggingaskuldbindingar, sem ekki hefur verið birtur í hagtölunum. Heildaryfirlit um breytingarnar er að finna í viðauka 8 í nýja staðlinum². Nánar verður gerð grein fyrir áhrifum breytinganna á hagtölurnar síðar.

Undirliggjandi erlend staða

Athygli er vakin á því að í dag er einnig birt á vef Seðlabanka Íslands greining á undirliggjandi erlendri stöðu þjóðarbúsins.

Tafla 1. Ársfjórðungslegur greiðslujöfnuður við útlönd í milljörðum króna á verðlagi hvers tíma

	<u>2012, III</u>	<u>2012, IV</u>	<u>2013, I</u>	<u>2013, II</u>	<u>2013, III</u>
Viðskiptajöfnuður	31,9	-19,6	5,6	-9,3	53,9
Vöruskiptajöfnuður	23,0	28,4	25,6	-1,9	21,0
Þjónustujöfnuður	35,0	-10,8	0,0	19,2	46,0
Þáttatekujöfnuður og framlög, nettó	-26,1	-37,3	-19,9	-26,6	-13,2
Fjármagnsjöfnuður	-75,6	28,9	-45,4	-13,4	-70,3
Fjármagnshreyfingar án forða	-400,0	11,7	-55,3	-30,5	-76,3
Erlendar eignir, nettó	-399,1	97,4	-55,8	-35,1	6,5
Erlendar skuldir, nettó	-0,9	-85,7	0,5	4,6	-82,8
Gjaldeyrisforði (- aukning)	324,5	17,2	9,9	17,1	5,9
Skekkjur og vantalið, nettó	43,6	-9,3	39,8	22,7	16,5
<i>Liðir til skýringar:</i>					
Viðskiptajöfnuður án áhrifa gömlu bankanna	52,2	-5,9	17,2	2,6	62,5

² *Balance of Payments and International Investment Position Manual, 6th Edition. Appendix 8.* <http://www.imf.org/external/pubs/ft/bop/2007/pdf/appx8.pdf>

Tafla 2. Erlend staða þjóðarbúsins í lok ársfjórðungs á verðlagi hvers tíma

	<u>2012, III</u>	<u>2012, IV</u>	<u>2013, I</u>	<u>2013, II</u>	<u>2013, III</u>
Erlendar eignir, alls	4.456	4.855	4.722	4.688	4.734
Bein fjárfesting erlendis	1.618	1.587	1.510	1.495	1.507
Erlend markaðsverðbréf	902	1.073	1.086	1.117	1.201
Aðrar fjáreignir en forði	1.402	1.654	1.621	1.589	1.548
Gjaldeyrisforði	533	540	505	486	478
Erlendar skuldir, alls	13.338	13.103	12.697	12.508	12.380
Bein fjárfesting á Íslandi	1.699	1.337	1.279	1.272	1.250
Innlend markaðsverðbréf	2.013	1.500	1.464	1.408	1.237
Aðrar erlendar skuldir	9.626	10.266	9.954	9.828	9.894
Hrein staða við útlönd	-8.883	-8.248	-7.975	-7.821	-7.646
<i>Liðir til skýringar:</i>					
Hrein staða við útlönd án innláns- stofnana í slitameðferð	-1.111	-487	-415	-381	-254

Nánari upplýsingar veita Ríkarður Bergstað Ríkarðsson og Pétur Örn Sigurðsson á upplýsingasviði Seðlabanka Íslands í síma 569-9600.